

ПРЕСС - РЕЛИЗ

Еженедельный обзор

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

В Бишкеке была проведена Международная конференция «Путь перехода и дорога в будущее».

20 мая 2013 г. в Бишкеке была проведена Международная конференция «Путь перехода и дорога в будущее» на основе опыта стран Кавказа и Центральной Азии (КЦА).

Организаторами мероприятия выступили Международный Валютный Фонд, Европейский Банк Реконструкции и Развития, Государственный Секретариат по вопросам экономики Швейцарии (SECO) и Национальный банк Кыргызской Республики.

В работе конференции приняли участие высокопоставленные представители МВФ, ЕБРР, SECO, Всемирного банка, СНГ и Европейского Союза, а также Молдовы, Нидерландов, Польши, США, Турции, Эстонии, Японии, ведущие ученые, руководители и сотрудники международных организаций, представители органов государственного управления нашей страны, научно-образовательных учреждений, финансового сектора.

Кыргызскую сторону представил Первый вице-премьер-министр КР Д.Оторбаев, Председатель НБКР З. Асанкожоева, Министр экономики КР Т. Сариев и другие представители госорганов КР.

Приветственное слово участникам конференции передал Президент Алмазбек Атамбаев. Премьер-министр Жанторо Сатыбалдиев выступил с приветственной речью. Также перед участниками конференции выступил Заместитель директора-распорядителя МВФ г-н Мин Чжу.

Основной доклад «Издержки и риски неполного перехода. Что делает экономику успешной?» представил профессор Жерар Роланд из Университета Калифорнии, Беркли.

Целью Конференции является обмен мнениями об опыте и уроках двадцатилетнего постсоветского переходного периода в странах Кавказа и Центральной Азии (КЦА) и приоритетах и задачах в сфере политики на будущее. МВФ сосредоточит свое внимание на вопросах стабильности, роста, изменчивости и диверсификации, а ЕБРР рассмотрит вопросы участия частного сектора. Всемирный банк предложит для обсуждения вопросы роста, человеческого капитала и инвестиций в инфраструктуру.

В рамках Конференции будут работать четыре сессии: «Путь перехода», «Задачи и приоритеты на будущее», «Меры макроэкономической политики для содействия росту» и «Структурные реформы для содействия росту».

Председатель Национального банка КР провела встречу с представителями Центрального казначейства США и Министерства финансов США.

Встреча состоялась в рамках прошедшей в Бишкеке международной Конференции «Путь перехода и дорога в будущее». Были обсуждены тенденции развития и текущие проблемы финансового сектора Кыргызской Республики. В частности, речь шла о

высоких процентных ставках на кредитные ресурсы, повышении финансовой грамотности населения, изменениях, вносимых в законодательство по ПФТ/ОД (Противодействие финансированию терроризма и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путём).

Учитывая значимость вопросов ПФТ/ОД на современном этапе, стороны решили продолжить дальнейшее укрепление сотрудничества в этом направлении. Представители уполномоченных органов США также выразили готовность оказать техническую помощь нашей стране в реализации программы повышения финансовой грамотности и проведении обучения сотрудников надзорного блока.

Председатель НБКР провела встречу с Госсекретарем Швейцарии по экономическим вопросам

Председатель Национального банка Кыргызской Республики Зина Асанкожоева 20 мая провела встречу с Государственным секретарем и главой SECO по экономическому сотрудничеству Марией-Габриэль Инайхен-Флайш, главой Департамента макроэкономической поддержки SECO Моникой Рубиоллой и Послом Швейцарии в Кыргызстане Лораном Ги.

Глава НБКР, приветствуя М. Г. Инайхен-Флайш, выразила благодарность за оказываемую Кыргызской Республике со стороны Швейцарии поддержку. «С получением независимости республика получает неоценимую помощь с вашей стороны. Национальный банк Швейцарии оказывает нам поддержку по вопросам денежной наличности, развития платежных систем, риск-менеджмента, денежно-кредитной политики и финансового программирования, а также организовывает обучающие семинары, стажировки для сотрудников НБКР», – сказала З. Асанкожоева, обращаясь к гостям.

Касаясь сотрудничества сторон в реализации совместных проектов, глава Нацбанка отметила помощь SECO в финансировании двух проектов - исследования «Приграничная торговля и экспорт товаров, не охватываемых официальной статистикой» и «Механизм ценообразования по потребительским товарам в Кыргызстане». «В преддверии вступления Кыргызстана в Таможенный союз первый проект наиболее актуален», – подчеркнула З. Асанкожоева.

«Для улучшения надзора за финансовым сектором страны SECO был выделен 1 млн. долларов в виде гранта. НБКР готов заключить трехсторонний Меморандум между Всемирным банком, SECO и НБКР по использованию грантовых средств. Мы надеемся, что данные шаги ускорят начало реализации проекта и помогут выполнить все задачи по улучшению надзора за финансовым сектором», – отметила З. Асанкожоева.

В свою очередь, М. Г. Инайхен-Флайш отметила, что Швейцария на протяжении нескольких десятков лет оказывает поддержку странам ЦА, в том числе и Кыргызстану и в будущем готова про-

должать эту традицию. «Национальный банк Кыргызстана является нашим основным партнером. Мы готовы продолжить сотрудничество в реализации вышеуказанных проектов», – сказала она.

В заключение стороны выразили надежду на перспективное и плодотворное сотрудничество между Кыргызстаном и Швейцарией.

МВФ, СЕКО, ЕБРР и НБКР обсудили итоги 20 лет переходного периода и дальнейшие перспективы развития стран Кавказа и Центральной Азии

На состоявшейся 19-20 мая в Бишкеке конференции высокого уровня, совместно организованной Международным Валютным Фондом (МВФ), Государственным секретариатом Швейцарии по экономике (СЕКО), Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР) и Национальным банком Кыргызской Республики, были рассмотрены уроки и опыт прошедших двух десятилетий переходного периода, а также основные вызовы и приоритеты на перспективу. В ходе работы конференции основное внимание было уделено мерам макроэкономической политики и структурных реформ, необходимых для обеспечения высоких темпов устойчивого, диверсифицированного и инклюзивного роста в регионе.

Докладчики и участники конференции отметили значительные достижения последних двадцати лет, включая высокие темпы экономического роста, резкое сокращение уровня инфляции и создание необходимых институтов для выработки и координации экономической политики. В то же время они подчеркнули, что сохраняются такие проблемы, как серьезная зависимость от природных ресурсов и денежных переводов, колебания в уровне инфляции, высокая степень долларизации, существенные потребности в развитии социальной сферы и инфраструктуры, а также все еще недостаточный уровень прозрачности и подотчетности. Странам Кавказа и Центральной Азии (КЦА) следует стремиться к тому, чтобы в предстоящее десятилетие превратиться в динамично развивающиеся и диверсифицированные экономики с формирующимиися рынками. Участники конференции особенно подчеркнули важность реформ, направленных на обеспечение прорыва в деле совершенствования предпринимательской среды – на преодоление корыстных интересов – и на расширение масштабов международной интеграции. На региональном уровне для этого потребуется более тесное сотрудничество в области торговли, энергетики и использования водных ресурсов.

В конференции приняли участие высокопоставленные должностные лица из государственных органов и центральных банков стран КЦА, представители международных организаций и партнеров по развитию из Европы, Азии и США. Возможность поделиться опытом была также предоставлена представителям научных кругов и правительственные структуры из стран с переходной экономикой, не входящих в регион КЦА, а также бывшим руководящим работникам международных финансовых организаций.

Завершая работу конференции, Председатель НБКР Зина Асанко-жоева отметила, что «официальным органам Кыргызской Республики было очень приятно принимать такое большое количество региональных партнеров и коллег. У нас состоялись замечательные обсуждения путей дальнейшего укрепления основ нашей экономической политики и соответствующих институтов для обеспечения уверенного роста, низкой инфляции и достижения социальных результатов в предстоящий период».

Г-н Мин Жу, Заместитель директора-распорядителя МВФ, подчеркнул, что «МВФ был рад оказывать поддержку переходному

процессу на протяжении последних двух десятилетий. Теперь у стран КЦА есть возможность присоединиться к следующему поколению стран с формирующимиися рынками, но для этого им необходимо будет обеспечить дальнейшее развитие своих успехов». Он призвал официальные органы «смело создавать условия для устойчивого диверсифицированного экономического роста при ведущей роли частного сектора».

Среди конкретных приоритетов в области экономической политики на перспективу участники конференции назвали использование более четких ориентиров в налогово-бюджетной сфере (например, целевых показателей размера долга и дефицита), совершенствование среднесрочных бюджетных программ, дальнейшее сокращение инфляции, развитие конкуренции в финансовом секторе и осуществление структурных реформ, направленных на улучшение предпринимательской среды.

Государственный секретарь по экономике Швейцарии Мари-Габриэль Инайхен-Фляйш, выступая на конференции, отметила, что «оказание поддержки нашим партнерам, странам КЦА, в переходный период является приоритетом для Швейцарии. МВФ и ЕБРР – важные партнеры в деле оказания технической помощи. Эта поддержка направлена на совершенствование макроэкономической и финансовой стабильности, укрепление экономических институтов и решение структурных задач, способствующих развитию частного сектора и диверсификации экономики».

Главный экономист ЕБРР Эрик Берглоф подчеркнул, что «для поддержания динамики роста важно, чтобы страны КЦА продолжали укреплять поддерживающие рынок институты во всех секторах – в корпоративном, инфраструктурном, энергетическом и финансово-секторе – и добиваться дальнейших успехов в области конкурентной политики и в деле ее последовательной реализации. Эти шаги в сочетании с совершенствованием трансграничной инфраструктуры и с укреплением регионального экономического сотрудничества будут содействовать развитию и диверсификации производства и экспорта».

МВФ рекомендует странам Кавказа и ЦА усилить надзор

Странам Кавказа и Центральной Азии необходимо усилить надзор за финансово-кредитными учреждениями и укреплять независимость Центральный банков, наряду с развитием инструментов денежно-кредитной политики. Таким образом обозначил приоритеты в экономической политике указанных стран Заместитель директора Департамента стран Ближнего Востока и Центральной Азии МВФ Юха Кахконен на состоявшейся в Бишкеке Международной конференции стран Кавказа и Центральной Азии (КЦА) «Путь перехода и дорога в будущее», организованной с участием Национального банка КР, МВФ, ЕБРР и СЕКО.

Он отметил, что экономики этих стран продолжают характеризоваться высоким уровнем долларизации. «Финансовые секторы этих стран недостаточно развиты. Инфляция в регионе существенно снизилась, равно как и процентные ставки. Однако уровни инфляции остаются нестабильными, а реальные процентные ставки по кредитам высокими. В настоящее время в регионе сохраняются серьезные помехи для посреднической деятельности, а именно макроэкономические условия, отсутствие финансовой инфраструктуры и слабое управление финансовым сектором. Необходимо принимать меры по снижению уровня инфляции, а денежно-кредитная политика должна быть направлена на сглаживание колебаний инфляций», – рассказал Ю.Кахконен.

Касаясь экономической политики, представитель МВФ наряду с

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

укреплением независимости центрального банка обозначил ряд других приоритетов для стран Кавказа и ЦА. Речь идет о развитии трансмиссионного механизма денежно-кредитной политики, совершенствовании данных и моделей прогнозирования, улучшении информирования общественности, прояснения роли обменного курса и обеспечении его гибкости.

Вместе с тем, для развития финансового сектора эксперт рекомендовал уменьшить роль государства, укрепить финансовую инфраструктуру и усилить надзор. «У стран региона есть все преимущества для развития национальных экономик», – заключил Ю.Кахконен.

Страны Кавказа и Центральной Азии должны стремиться к интеграции

В сегодняшних условиях страны Кавказа и Центральной Азии должны стремиться к интеграции. Об этом 20 мая на Международной конференции стран Кавказа и Центральной Азии (КЦА) «Путь перехода и дорога в будущее», организованной с участием Национального банка КР, Международного Валютного Фонда, Европейского банка реконструкции и развития и Государственного Секретариата по вопросам экономики Швейцарии (SECO), сообщил профессор Университета Калифорнии, Беркли Жерар Роланд.

В начале своего доклада он дал характеристику странам Кавказа и Центральной Азии, отметив, что эти государства связывает общее советское наследие, как хорошее, так и плохое, и нестабильная обстановка в одной стране влияет на процессы в другой. Однако, несмотря на такие недостатки, как отсутствие выхода к морю, ограниченность ресурсов и другие, страны КЦА имеют большой потенциал развития экономик. Регион Кавказа и Центральной Азии может стать центром успешного роста. На данном этапе – процессе перехода – им необходимо извлечь уроки, изучить опыт других стран и перейти на следующий этап.

Он отметил, что при этом пути становления стран могут быть разными: что применимо для одних стран, совершенно неприемлемо для других. В этом вопросе для стран Кавказа и Центральной Азии положительным является наличие выбора модели развития, то есть использование опыта Европы, Турции или других стран. Тогда как у других стран, к примеру, у России, которая сейчас колеблется между востоком и западом, этого выбора не было вообще, некому было подражать, не у кого учиться.

По словам Ж.Роланда, важной составляющей в проведении реформ является поддержка госаппарата, политическая воля. «Очень трудно что-либо делать, менять в условиях, когда идет большое сопротивление со стороны госаппарата. Начатые в 90-х реформы в странах региона не были доведены до конца в таких странах, как Туркменистан и Узбекистан. Если сравнить Кыргызстан, Грузию и Армению того времени и сейчас, то можно сказать, что в этих странах реформы проходили активно. Последние три страны лидируют и в рейтинге развития демократии», – сказал он.

Ж. Роланд рекомендовал странам Кавказа и Центральной Азии учиться на ошибках друг друга, перенимать опыт, извлекая положительное. Касаясь перспектив развития, он отметил, что достичь диверсификации экономики невозможно без изменения структуры управления в государстве, продуктивного использования природных ресурсов, внутренней и внешней стабильности. «Странам КЦА необходимо сообща реализовывать инфраструктурные проекты, строить железнодорожные магистрали, проводить газопроводные трубы и т.д. В сегодняшних условиях это реально для

региона с большими перспективами. Ведь страны Европы сумели преодолеть вековую вражду, сплотиться и создать единую организацию – Евросоюз», – отметил он в своем выступлении.

Странам Центральной Азии и Кавказа рекомендовали улучшить управление энергетическим богатством

Заместитель директора Департамента стран Ближнего Востока и Центральной Азии МВФ Юха Кахконен, выступая в Бишкеке на Международной конференции «Путь перехода и дорога в будущее» на опыте стран Кавказа и Центральной Азии, организованной с участием Национального банка КР, МВФ, ЕБРР и SECO, рекомендовал странам Центральной Азии и Кавказа улучшить управление энергетическим богатством.

По его мнению, странам региона для того, чтобы стать динамично развивающимся государством с формирующимся рынком, необходим быстрый, менее изменчивый и более инклузивный и диверсифицированный рост. «Однако на этом пути могут быть препятствия и риски: внешние, внутренние, глобальные. К внешним можно отнести уязвимость стран перед шоками, отсутствие интеграции с региональными и мировыми рынками; к внутренним – корыстные интересы влиятельных групп, слабость институтов, в том числе подотчетности и потенциальная политическая неопределенность. Глобальные препятствия в росте стран региона могут характеризоваться неопределенностью в отношении мирового роста, непрочностью и geopolитическими сдвигами», – отметил он, добавив, что экономика в регионе с 1996 по 2011 годы росла быстрыми темпами, что способствовало сокращению бедности. «При этом высокие темпы роста не привели к снижению неравенства, рост в регионе характеризовался значительной изменчивостью и был неодинаков, – говорит он – вместе с тем, рост экономики стран региона не отличался диверсификацией и ему не способствовала региональная интеграция».

Далее Ю.Кахконен рассказал о том, что необходимо делать во избежание или смягчения последствий указанных процессов. Кроме улучшения управления энергетическим богатством он посоветовал укрепить основы макроэкономической политики и финансовых секторов, повысить гибкость обменного курса, улучшить управление энергетическим сектором, вести региональное сотрудничество в целях обеспечения энерго- и водоснабжения, также проводить структурные реформы для улучшения делового климата.

В завершение выступления Ю. Кахконен призвал представителей стран Кавказа и Центральной Азии стремиться к развитию и через некоторое время стать странами с сформировавшимся рынком. «Ставьте высокие цели, проявляйте смелость и помните о рисках», – напутствовал он.

Аннулированы свидетельства/лицензии следующих НФКУ:

С 22.05.2013 аннулировано свидетельство об учетной регистрации ОсОО «МКК «МирКредит» № 415 от 28.11.2011 г. на микрокредитование физических и юридических лиц. Самоликвидация. Юридический адрес: Чуйская область, г. Токмок, ул. М. Горького, № 206.

С 22.05.2013 аннулирована лицензия КС «Ковчег-Кредит» № 535 от 11.09.2008 г. Самоликвидация. Юридический адрес: Чуйская область, Кеминский район, пгт. Кемин, ул. Ч. Акаева, 22.

ХРОНИКА НЕДЕЛИ

Межбанковские платежи

Показатели межбанковских платежных систем (МПС)						
	Всего МПС		в том числе			
	объем, сом	количество, штук	объем, сом	количество, штук	объем, сом	количество, штук
Показатели за период с 20 мая по 24 мая 2013 г. (отчетный период)						
Абсолютное значение	15 980 706 691,92	51 763	1 475 206 867,99	48 430	14 505 499 823,93	3 333
Доля в платежах МПС(%)	100,0	100,0	9,2	93,6	90,8	6,4
в том числе (%) :						
Чистые позиции ЕМПЦ	0,1	1,4	0,8	1,5	0,0	0,0
Исходящие ЦК	11,2	7,7	16,6	8,0	10,6	2,8
Входящие ЦК	21,6	39,0	23,1	41,4	21,4	3,4
Исходящие СФ	0,01	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
Входящие СФ	0,1	1,7	1,1	1,8	0,0	0,0
Средненедельные показатели за прошлый месяц						
Абсолютное значение	16 178 456 666,03	49 572	1 616 304 722,52	46 305	14 562 151 943,52	3 267
Отклонение показателей за отчетный период от средненедельных показателей за прошлый месяц						
Абсолютное значение	-197 749 974,11	2 191	-141 097 854,53	2 125	-56 652 119,59	66
%	-1,2	4,4	-8,7	4,6	-0,4	2,0

Показатели системы «ЭлКарт»

По состоянию на	17.05.2013	24.05.2013
Общее количество выпущенных карт (без учета перевыпущенных)	199 795	201 275
Количество pos-терминалов:		
- в банках	1 046	1 046
- в торговых точках	785	785
261	261	
Количество банкоматов	272	272

КОНЪЮНКТУРА ФИНАНСОВОГО РЫНКА С 20.05.13 – 24.05.13

Объем депозитов в действующих коммерческих банках (млн сомов)

	17.05.13	24.05.13	Прирост
Всего	55 174,9	54 114,0	-1 060,9
в том числе:			
- депозиты в национальной валюте	27 778,1	27 340,6	-437,5
- депозиты в иностранной валюте	27 396,8	26 773,4	-623,4

Объем кредитов действующих коммерческих банков (млн сомов)

	17.05.13	24.05.13	Прирост
Всего	44 755,1	45 009,2	254,2
в том числе:			
- кредиты в национальной валюте	21 365,1	21 604,0	238,9
- кредиты в иностранной валюте	23 389,9	23 405,3	15,3

КОНЪЮНКТУРА ФИНАНСОВОГО РЫНКА С 20.05.13 – 24.05.13

Аукционы нот НБКР
(млн сомов)

	14.05.13	21.05.13	Прирост
Спрос	905,0	846,0	-59,0
Продажа	800,0	846,0	46,0
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 7-дневным	-	-	-
- по 14-дневным	-	-	-
- по 28-дневным	2,93	2,94	0,01

Объем Аукционы ГКВ
(млн сомов)

	15.05.13	22.05.13	Прирост
Спрос	299,6	130,5	-169,1
Продажа	234,0	90,0	-144,0
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 3-месячным	5,05	-	-5,05
- по 6-месячным	-	6,50	6,50
- по 12-месячным	10,33	-	-10,33

Внутренний межбанковский кредитный рынок
(млн сомов)

	08.05.13- 16.05.13	17.05.13- 23.05.13	Прирост
Общий объем операций	31,2	153,6	122,4
в том числе:			
- сделки РЕПО	31,2	153,6	122,4
- кредиты в национальной валюте	-	-	-
- кредиты в иностранной валюте	-	-	-
Средневзвешенный уровень процентных ставок, в %: Средневзвешенный уровень процентных ставок, в %:			
- по сделкам РЕПО	3,50	3,20	-0,30
- по кредитам в национальной валюте	-	-	-
- по кредитам в иностранной валюте	-	-	-

Межбанковские валютные торги
(млн сомов)

	13.05.13- 17.05.13	20.05.13- 24.05.13	Прирост
Общий объем сделок	16,30	29,65	13,35
в том числе:			
- межбанковские сделки	16,30	29,65	13,35
- продажа Национальным банком	-	-	-
- покупка Национальным банком	-	-	-
Операции СВОП, заключенные НБКР с коммерческими банками	-	-	-
Операции СВОП между коммерческими банками**	1,19	0,53	-0,67
			Темп прироста
Учетный курс долл. США (на конец периода)	48,2320	48,2887	0,12%

Денежная база
(млн сомов)

	17.05.13	24.05.13	Прирост
Всего	65 244,9	64 755,6	-489,3
в том числе:			
- деньги вне банков (МО)	56 080,7	55 791,6	-289,2
- резервы коммерческих банков	9 164,2	8 964,0	-200,2

Операции Национального банка
(млн сомов)

	13.05.13- 17.05.13	20.05.13- 24.05.13	Прирост
Продажа ГКВ на условиях РЕПО	-	-	-
Обратная покупка по ранее заключенным сделкам РЕПО	100,2	20,0	-80,21
Покупка ЦБ	-	-	-
Кредиты "овернайт"	300,0	520,0	220,0
Внутридневные кредиты	-	-	-

Бишкек шаарында “Оттү багыты жана келечекке жол” темасында эл аралық конференция болуп отту.

2013-жылдын 20-майында Бишкек шаарында Кавказ жана Борбордук Азия (КБА) өлкөлөрүнүн тажрыйбасынын негизинде, “Оттү багыты жана келечекке жол” деп аталган эл аралық конференция өткөрүлдү.

Эл аралық валюта фонду, Реконструкциялоо жана өнүктүрүүнүн Европа банкы (ЕБРР), Швейцария экономикасынын маселелери боюнча Мамлекеттик секретариат (SECO) жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы иш-чаранын уюштуруучуларынан болушту.

Конференцияягы ЭВФ, ЕБРР, SECO, Дүйнөлүк банктын, КМШ жана Европа союзунун, ошондой эле Молдова, Нидерланды, Польша, АКШ, Түркия, Эстония, Япония өлкөлөрүнүн жогорку даражалуу өкүлдөрү, алдыңык окумуштуулар, эл аралык уюмдардын жетекчилери жана кызматкерлери, биздин өлкөнүн мамлекеттик башкаруу органдарынын, илимий изилдөө мекемелеринин, финансы секторунун, ошондой эле Кыргызстандын атынан бириңчи вице-премьер-министр Д.Оторбаев, Улуттук банктын Төрагасы З. Асанкожоева, Кыргыз Республикасынын Экономика министри Т.Сарисев жана башка мамлекеттик органдардын өкүлдөрү катышышты.

Конференциянын катышуучуларына кириш сөз менен Президент Алмазбек Атамбаев, андан соң премьер-министр Жанторо Сатыбалдиев кайрылысты. Ошондой эле конференциянын катышуучуларынын алдында ЭВФтин директор-бөлүштүрүүчүсүнүн орун басары Мин Чжу мырза чыгып сүйлөдү.

«Толук эмес өткөөл мезгилдин өксүктөрү жана тобокелдиктери. Экономика кандай жолдор менен ийгиликтүү өнүгтөт?» деген негизги доклады менен Калифорния университетинин профессору Жерар Роланд, Беркли тааныштырды.

Конференциянын максаты - Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүндөгү совет доорунан кийинки жыйырма жылдык өткөөл мезгилдин тажрыйбасы жана сабактары, ошондой эле келечекке карата саясат чөйрөсүндөгү артыкчылыктар жана милдеттер жөнүндө пикир алмашшу. ЭВФ туруктуулук, өсүш, өзгөрүлмөлүүлүк жана диверсификациялоо маселелерине көнүл буруп, ЕБРР жеке сектордун катышуусу жөнүндө маселелерди карайт, ал эми Дүйнөлүк банк өсүш, адам капиталы жана инфраструктурага инвестициялор болонча маселелерди талкууга сунуштайт.

Конференциянын алкагында төрт сессия өткөрүү караплан: “Оттү багыты”, “Келечекке тапшырмалар жана артыкчылыктар”, “Өсүшкө көмөк көрсөтүү жагында макроэкономикалык саясат иш-чаралары” жана “Өсүшкө көмөк көрсөтүү үчүн түзүмдүк реформалар”.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы АКШнын Борбордук Казыналыгынын жана АКШ Финансы министрлигинин өкүлдөрү менен жолугушту.

Жолугушуу Бишкек шаарында “Оттү багыты жана келечекке жол” деп аталган эл аралық Конференциянын алкагында болуп, анда Кыргыз Республикасынын өнүктүрүү тенденциялары жана финансы секторунун күнделүк көйтөйлөрү талкууга аланды. Айрыкча, кредиттик ресурстарга жогорку пайыздык чендөр жана калктын финанссылык сабаттуулугун жогорулатуу, Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) карши аракеттенүү болонча мыйзамга киргизилген өзгөртүүлөр жөнүндө сөз болду.

Терроризмди каржылоого жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) карши аракеттенүү маселелерди

пери учурда өзгөчө маанилүү экендигин эске алып, тараптар бул бағытта мындан ары кызматташууну бекемдөөнү чечиши. АКШнын ыйгарым укуктуу органдарынын өкүлдөрү биздин өлкөгө көзөмөл блогунун кызматкерлеринин финанссылык сабаттуулугун арттыруу жана аларды окутуу программасын ишкө ашырууда техникалык жардам көрсөтүүгө даяр экендигин билдириши.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы Швейцариянын экономикалык маселелер боюнча мамлекеттик катчысы менен жолугушту.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Төрагасы Зина Асанкожоева, өтүп жаткан жылдын 20-майында мамлекеттик катчы жана SECO-нын экономикалык кызматташуу боюнча башчысы Мария-Габриель Инайхен-Флайш, SECO Макроэкономикалык колдоо департаментинин башчысы Моника Рубиолла жана Швейцариянын Кыргызстандагы элчиси Лоран Ги менен жолугушту.

Кыргыз Республикасына Швейцария тарабынан көрсөтүлгөн колдоо учүн М.Г.Инайхен-Флайшкан терен ыраазычылыгын билдириүү менен Улуттук банктын Төрагасы З.Асанкожоева: “Көз каарандысыздыкка жетишүү жагында республикага сиздер тараптан баа жеткис көмөк көрсөтүлдүү. Швейцария Улуттук банкы бизге, некталай акча, төлөм системаларын өнүктүрүү, тобокелдигүү менеджменти, акча-кредит саясаты жана финанссылык программа маселелери боюнча колдоо көрсөтүп, Улуттук банктын кызматкерлери үчүн окутуу семинарларын жана тажрыйбаларды уюштуруп келет” – деп кайрылды.

Улуттук банктын башчысы биргелешкен долбоорлорду ишке ашыруудагы тараптардын кызматташуусуна токтолуу менен, “Расмий статистикага кирбекен товарларды чек ара жанында сатуу жана ре-экспорттоо”, ошондой эле “Кыргызстандагы керектөө товарлары боюнча баа түзүү механизми” деп аталган эки долбоор-изилдөөлөрдү каржылоо жагында SECO көрсөткөн жардамды өзгөчө белгилеп өттү. «Кыргызстандын Бажы союзуна кириүүсү алдында бириңчи долбоор кыйла актуалдуу» – деп З. Асанкожоева баса белгиледи.

«Өлкөнүн финанссы секторуна көзөмлүүдүкүтүү жакшыртуу үчүн SECO тарабынан грант түрүндө 1 млн. АКШ доллары белгүнген. Улуттук банк Дүйнөлүк банк, SECO жана Улуттук банктын ортосунда гранттык каражаттарды пайдалануу боюнча үч тарараптуу Меморандум түзүүгө даяр. Биз бул кадамдар долбоорду ишке ашырууну төзөттөт жана финанссы секторуна көзөмлүүдүкүтүү жакшыртуу жагындаагы бардык тапшырмаларды аткарууга жардам берет деп ишенебиз”, – деп З.Асанкожоева белгиледи.

М.Г. Инайхен-Флайш өз кезегинде, Швейцария бир нече ондогон жылдардан бери Борбордук Азия өлкөлөрүнө, анын ичинде Кыргызстанга да колдоо көрсөтүп келе жатканын жана келечекте да бул ишти улантууга даяр экендигин билдирип өттү. «Кыргызстандын Улуттук банкы биздин негизги өнөктөшүүбүз. Биз жогоруда көрсөтүлгөн долбоорлорду ишке ашыруу жагында кызматташууну улантууга даярбыз», – деп билдириди.

Жыйынтыгында тараптар Кыргызстан жана Швейцария өлкөлөрүнүн ортосунда келечектүү жана жемиштүү кызматташуудан умттөнөөрүн билдириши.

ЭВФ, SEKO, ЕБРР жана Улуттук банк 20 жылдык откоөл мезгилдин жыйынтыктарын, ошондой эле Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүн мындан ары өнүктүрүү келечегин талкууга алышты.

Эл аралық валюта фонду, Реконструкциялоо жана өнүктүрүүнүн Европа банкы (ЕБРР), Швейцария экономикасынын маселелери боюнча Мамлекеттик секретариат (SECO) жана Кыргыз Республи-

ЖАҢЫЛЫҚТАР ТҮРМӨГҮ

касынын Улуттук банкы биргелешип уюштурған Бишкек шаарында 19-20-майда болуп өткөн жогорку деңгээлдеги конференцияда жыйырма жылдық өткөл мезгилдин тажрыйбасы жана сабактары, ошондой эле келечекке карата артықчылыктар каралды. Конференцияның жүрүшүндө макроэкономикалык саясаттын иш-чараларына жана аймактарда туруктуу, диверсификацияланган жана инклузивдүү өсүүнүн жогорку арымын камсыз кылуу үчүн зарыл болгон түзүмдүк реформаларга өзгөчө көнүл бурулду.

Конференцияда доклад жасагандар жана анын катышуучулары экономикалык өсүштүн жогорку арымын, инфляция деңгээлинин кескин кыскарышын жана экономикалык саясатты координациялоого жана аны иштеп чыгууга зарыл болгон институттарды түзүүнү кошо алганда, ақыркы жыйырма жылдын олуттуу жетишкендиктерин белгилеп өтүштү. Ошол эле учурда алар, жаратылыш ресурстарынан жана акча которуюлардан олуттуу көз караптылык, инфляция деңгээлинин езгерүшү, долларлашуунун жогорку деңгээли, социалдык чейрө жана инфраструктуралык өнүктүрүүдөгү олуттуу керектөөчүлүк, ошондой эле ачык-айындуулук жана отчеттуулуктун дагы да жешилсиз деңгээли сыйкатуу көйгөйлөр сакталып калгандыгын баса белгилешти. Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү (КЦА) алдынчы он жылдыкта динамикалуу өнүгүп келе жаткан жана диверсификацияланган, калыптанып жаткан рынокторго ээ болгон экономикага айланууга умтулууга тийиш. Конференциянын катышуучулары, ишкердик чөйрөнү өнүктүрүүде өзүүнүн гана кызычылыгын көздөөнүн жөнүү үчүн зор күч жумшалышын камсыз кылууга - эл аралык интеграциялоо масштабын көнөйтүүгө багытталган реформалардын маанилүү экендигин өзгөчө белгилешти. Бул үчүн соода, энергетика жана суу ресурстарын пайдалануу жагында аймактык деңгээлде тыгыз кызметташуу талап кылышат.

Конференцияга Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн мамлекеттик органдары жана борбордук банктардан жогорку даражалуу адамдар, Европадан, Азиядан жана АКШдан эл аралык уомдардын жана өнөктөштөрдүн өнүктүрүү бононча өкүлдөрү катышты. Ошондой эле өткөл экономикага дуушар болгон, Кавказ жана Борбордук Азия аймагына кирбекен өлкөлөрдөн илимий жактардын жана өкмөттүк түзүмдөрдүн өкүлдөрүнө жана эл аралык финансны уомдарынын мурдагы жетектөөчү кызматкерлерине тажрыйба бөлүшүү мүмкүнчүлүгү берилди.

Конференциянын ишин жыйынтыктап жатып, Улуттук банктын Төрагасы Зина Асанжоева, “Кыргыз Республикасынын расмий органдарына аймактык өнөктөштөрдү жана коллегаларды кабыл алуу өтө жагымдуу маанай тартуулады. Биз алдыда келе жаткан мезгилге карата экономикалык саясаттын негиздерин жана ишенимдүү өсүү, төмөнкү инфляция жана социалдык натыйжаларга жетишүү үчүн тиешелүү институттарды мындан ары бекемдөө жолдорун талкуулого жетишти”, - деп белгиледи.

ЭВФтин буйрук берүүчү директорунун орун басары, Мин Жу мырза: “ЭВФ ақыркы эки он жылдыкта өткөл процесске колдоо көрсөткөнүнө абдан кубанычтуу. Эми Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүндө рыноктору калыптанып жаткан өлкөлөрдүн кийинки муунуна кошулуу мүмкүнчүлүгү бар, бирок, бул үчүн аларга өз жешилсендиктерин мындан ары өнүгүүсүн камсыз кылуу зарыл”, - деп баса белгиледи. Ал расмий органдарды “жеке сектордун жетектөөчү ролунда туруктуу диверсификацияланган экономикалык өсүш үчүн шарттарды тартынбастан түзүүгө” чакырды.

Конференциянын катышуучулары келечекке карата экономикалык саясат жагындағы конкреттүү артықчылыктардын ичинен, салык-бюджет чойрөсүндөгү кыйла так багыттарды (мисалы, карыз жана тартиштык өлчөмүнүн максаттуу көрсөткүчтөрүн), орто мөөнөттүү бюджеттик программаларды өнүктүрүү, инфляцияны мындан ары кыскартуу, финанссы секторунда атаандаштыкты

өнүктүрүү жана ишкердик чөйрөнүн жакшырышина багытталган түзүмдүк реформаларды жүзөгө ашырууну атashты.

Швейцариянын экономика боюнча Мамлекеттик катчысы Мари-Габриэль Инайхен-Фляйш конференцияда сөз сүйлөп жатып, “Биздин өнөктөштөрүбүз болгон Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө өткөл мезгилде колдоо көрсөтүү Швейцария учун артықчылык болуп саналат. ЭВФ жана ЕБРР – техникалык жардам көрсөтүү ишинде башкы өнөктөштөр. Мынрайт көлдоо макроэкономикалык жана финанссылык туруктуулукту өнүктүрүүгө, экономикалык институттарды бекемдөөгө жана жеке секторду өнүктүрүүгө жана экономиканы диверсификациялоого өбелгө түзгөн түзүмдүк тапшырмаларды чечүүгө багытталган”, - деп билдири.

ЕБРРдин башкы экономисти Эрик Берглоф: “Осүү динамикасын кармап туруу үчүн Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү бардык секторлордо – корпоративдик, инфраструктуралык, энергетикалык жана финанссы секторунда рынокту колдоп жаткан институттарды бекемдөөнү улантуусу маанигэ ээ. Ошондой эле атаандаштык саясатында жана аны кийинкиде ишке ашырууда мындан ары да ийгиликтерге жетишүүсү абзел. Бул кадамдар чек ара жанындағы инфраструктуралык өнүктүрүү жана аймактык экономикалык кызметташтыкты бекемдөө менен бирге өндүрүштү жана экспортту өнүктүрүүгө жана диверсификациялоого көмөк көрсөтүшөт”, - деп баса белгиледи.

ЭВФ, Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө көзөмөлдүкту күчтүүнү сунуш кылат

Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү финанссы-кредиттик мекемелерге көзөмөлдүкту күчтүүлөрү жана акча-кредит саясатынын инструменттерин өнүктүрүү менен катар эле, Борбордук банктардын көз караптызыдыгын бекемдөөлөрү зарыл, - деп ЭВФтин жакынды чыгыш жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн Департаментинин директорунун орун басары Юха Каахконен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, ЭВФ, ЕБРР жана СЕСОнун катышуусу менен уюштуулган “Өтүү багыты жана келечекке жол” Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн Бишкек шаарында өткөрүлгөн Эл аралык конференциясында жогоруда көрсөтүлгөн өлкөлөрдүн экономикалык саясатындағы артықчылыктарды мына ушинтип белгилеп өттү.

Ал, бул өлкөлөрдүн экономикасы долларлаштыруунун жогорку деңгээли менен мүнөздөлүүсүн улантышууда деп белгилеп, “Бул өлкөлөрдүн финанссы секторлору анчалык өнүккөн эмес. Аймакта инфляция пайыздык чендерге барабар болгудай олуттуу төмөндөгөн. Бирок, инфляция деңгээли туруксуз, ал эми кредиттер боюнча пайыздык чен жогорку бойдон калууда. Учурда, аймакта ортомчулук ишине олуттуу тоскоолдуктар, тактап айтканда макроэкономикалык шарттар, финанссылык инфраструктуралык жоктугу жана финанссы секторду башкаруунун алсыздыгы сакталып туррууда. Инфляциянын деңгээлин төмөндетүү бононча чараларды көрүү зарыл, ал эми акча-кредит саясаты инфляциянын езгерүмөлүлүгүн текшилөөгө багытталууга тийиш” деп маалымдады Ю. Каахконен.

ЭВФтин өкүлү өкономикалык саясат тууралуу сөз кылууда борбордук банктарын көз караптызыдыгын бекемдөө менен катар Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү үчүн бир катар башкы артықчылыктарды да белгилеп өттү. Мында, акча-кредит саясаты трансмиссиялык механизммин өнүктүрүү, болжолдоо маалыматтарын жана үлгүлөрүн өркүндөтүү, коомчулукка маалымдоону жакшыртуу, ал машуу курсунун ролун аныктоо жана анын ийкемдүүлүгүн камсыз кылуу тууралуу да сөз болду.

Ушуну менен бирге эле, эксперт, финанссы секторун өнүктүрүү үчүн мамлекеттин ролун азайтууну, финанссылык инфраструктуралык бекемдөөн жана көзөмөлдүкту күчтүүнү сунуш кылды. “Бул

елкөлөрдө улуттук экономиканы өнүктүрүү үчүн бардык мүмкүн чүлүктөр бар”, - деп өз сөзүн жыйынтыкады Ю.Кахконен.

Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү интеграциялоого умтуулулары тиши

Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү бүгүнкү күндүн шарттарында интеграциялоого умтуулулары тиши. Бул тууралуу Калифорния университетинин профессору Жерар Роланд, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, ЭВФ, Реконструкциялоо жана өнүктүрүүнүн Европа банкы жана Швейцария маселелери боюнча Мамлекеттик катчылыктын (SECO) катышуусу менен уюштурулган Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн “Өтүү багыты жана келечекке жол” деп аталган эл аралык конференциясында билдири.

Ал баяндамасынын башталышында бул мамлекеттер жалпы коомдук мурасты байланыштырып турараын жана бир өлкөдөгү туруксуз жагдай экинчи өлкөдөгү процесстерге таасирин тийгизе тургандыгын белгилөө менен Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө жакшы, ошондой эле начар мүнөздөмөлөрүн да берген. Бирок, денизге чыгуу мүмкүнчүлүгүнүн жоктугу, ресурстардын чектелүүлүгү жана башка кемчиликтерге карабастан, Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү экономиканы өнүктүрүүнүн ири мүмкүнчүлүктөрүнө ээ. Кавказ жана Борбордук Азия аймактары ийгиликтүү өсүштүн борбору болуп калышы мүмкүн. Бул баскычта - өткөөл процессте сабак алууга, башка өлкөлөрдүн тажрыйбаларын үйрөнүүгө жана кийинки баскычка өтүүлөрү зарыл.

Мындан тышкary ал, өлкөлөрдүн кайра жаралуу жолдору ар кандай болушу - б.а. бир өлкөгө тиешелүү кайра жаралуу жолу башка өлкөлөр үчүн алгылыксыз болуп калышы мүмкүн. Бул маселелерде Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрү үчүн өнүктүрүү үлгүсүн тандоо, б.а Европа, Турция же башка өлкөлөрдүн тажрыйбаларын колдонуу мүмкүнчүлүгүнүн болушу алгылыктуу болуп саналат. Башка өлкөлөрдө, алсак чыгыш менен батыштын ортосунда олку-солку болуп турган Россияда бул тандоо дээрлик жок болгон жана башкалардан тажрыйба алмашуу жана сабак алуу мүмкүнчүлүгү болгон эмес.

Ж.Роланддын айтмында, мамлекеттик аппараттын колдоосу, саясий эрк реформаларды жүргүзүүдө башкы түзүүчүлөрдөн болуп саналат. “Мамлекеттик аппарат тарабынан каршылык көрсөтүлүп жатса, бир нерсени жүзөгө ашыруу, шарттарды алмаштыруу өтө кыйынчылык жаратат. Аймактык өлкөлөрдө, Түркмөнстан жана Өзбекстан сияктуу өлкөлөрдө 90-жылдарда башталган реформалар аягына чыгарылбай калган. Эгерде азыркы жана ошол мезгилдеги Кыргызстан, Грузия жана Арменияны салыштырсаң, бул өлкөлөрдө реформалар жигердүү жүргүзүлгөн деп айттууга болот. Азыркы уч өлкө демократияны өнүктүрүү рейтингинде да алдыга чыгышкан”, - деди ал.

Ж.Роланд Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө алгылыктуу жагын өзүне алуу менен, бири-биринин каталарынан улам үйрөнүүнү, тажрыйба алмашууну сунуш кылды. Өнүктүрүү перспективаларына токтолуу менен, ал мамлекетте башкаруу түзүмүн өзгөртүүсүз экономиканы диверсификациялоого, жаратылыш ресурстарын жемиштүү пайдаланууга, ички жана тышкы түрүктуулукка жетишүү мүмкүн эместигин белгиледи. «Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө инфраструктуралык долбоорлорду, темир жол магистралдарын курууну, газ түтүктөрүн өткөрүүнү ж.б. маалымдо менен ишке ашыруу зарыл. Бүгүнкү шарттарда келечеги бар аймактар үчүн бул реалдуу көрүнүш. Анткени, Европа өлкөлөрү кылымдар бою келе жаткан касташууну женүүгө, биригүүгө жана Евросоюз биргелешкен юуду түзүүгө жетишишти”, - деп билдири ал өз сөзүндө.

Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө энергетикалык байлыкты тескеөнү жакшыртуу сунуш кылды.

ЭВФтин Жакынды Чыгыш жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн департаментинин орун басары Юха Кахконен, Бишкек шаарында Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн тажрыйбасы менен өткөрүлүп жаткан, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, SECO, ЕБРР жана ЭВФтин катышуусунда уюштурулган «Өтүү багыты жана келечекке жол» Эл аралык конференциясында Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнө энергетикалык байлыкты тескеөнү жакшыртууну сунуш кылды.

Анын пикири боюнча, аймактын өлкөлөрү калыптанып жаткан рынокко ээ болгон, динамикалуу өнүгүп келе жаткан мамлекет болуу үчүн, ыкчам, аз өзгөрүмөлүү жана кыйла инклозивдүү жана диверсификацияланган өсүш зарыл. «Бирок, мында тоскоолдуктар жана тышкы, ички, глобалдуу тобокелдиктер болушу мүмкүн. Тышкы тобокелдиктерге: өлкөнүн таасирлер алдында алызыздыгын, аймактык жана дүйнөлүк рыноктор менен интеграцияланышынын жоктугун, ал эми ичкисине: айрым таасир этүүчү топтордун өз кызычылыгын көздөөсүн, институттардын, анын ичинде, отchetтуулуктун алсыздыгы жана саясий потенциалдуу белгисиздикти кошууга болот. Аймактык өлкөлөрдүн өсүшүндөгү глобалдуу тоскоолдуктар дүйнөлүк өсүштүн анык эместиги, бекем эместиги жана геосаясаттык алга жылуулары менен мүнөздөөгө болот, аймактагы экономика 1996-жылдан 2011-жылга чейин ылдам арым менен өскөн, бул жакырчылыктын кыскарышына өбелгө түзгөн. Мында жогорку өсүш армыы төңсиздиктүн төмөндөшүнө алып келген жок, аймактагы өсүү кыйла өзгөрүмөлүүлүгү менен мүнөздөлгөн жана бирдей болгон эмес, аны менен бирге эле, андагы экономиканын өсүшү диверсификациялангандыгы менен айырмаланган эмес жана ага аймактык интеграциялоо өбелгө түзгөн эмес”, - деп белгиледи.

Андан ары Ю.Кахконен аталган процесстердин кесепеттерин болтурбоо жана аларды женилдүтүү максатында иш жүргүзүү зарылдыгын айтып еттү. Энергетикалык байлыктарды тескеөдөн тышкary, ал макроэкономикалык саясатын жана финансы секторунун негиздерин бекемдөөнү, алмашуу курсунун ийкемдүүлүгүн жогорулатуу, энергетикалык байлыкты тескеөнү жакшыртууну, электр энергиясы жана суу менен камсыз кылуу максатында аймактык кызматташуу жүргүзүүнү, ошондой эле ишкердик жагдайды жакшыртуу үчүн түзүмдүк реформаларды жүргүзүүнү сунуш кылды.

Ю. Кахконен сөзүнүн ақырында Кавказ жана Борбордук Азия өлкөлөрүнүн өкүлдөрүн өнүгүүгө умтуулууга жана бир канча убакыттан кийин калыптанган рынокко ээ өлкөгө айланууга чакырды. «Бийик максаттарды алдыга койгула, кайраттуулукту көрсөткүү жана тобокелдиктер жөнүндө эсиерден чыгарбагыла», - деп ал жол көрсөтүү.

Төмөнкү БФКМдердин күбөлүктөрү/лицензиялары жокко чыгарылды:

2013-жылдын 22-майынан тартып, өзүн-өзү жоуюга байланыштуу, «МКК «МигКредит» ЖЧКСына жеке адамдарды жана юридикалык жактарды микрокредиттөөгө 2011-жылдын 28-ноябринда берилген, эсептик каттоо жөнүндө №415 күбөлүгү жокко чыгарылган. Юридикалык дареги: Чүй обласы, Токмок ш., М.Горький көчөсү, № 206.

2013-жылдын 22-майынан тартып, өзүн-өзү жоуюга байланыштуу «Ковчег-Кредит» кредиттик союзуна 2008-жылдын 11-сентябринда берилген №535 лицензия жокко чыгарылган. Юридикалык дареги: Чүй обласы, Кемин району, Кемин шаарчасы, Ч.Акаев көчөсү, 22

ЖАҢЫЛЫҚТАР ТҮРМӨГҮ

Банктар аралық төлөмдер

Банктар аралық төлөм системаларынын көрсөткүчтөрү (БТС)						
	Бардыгы болуп БТС		анын ичинде			
	көлөмү, сом менен	саны, даана	көлөмү, сом менен	саны, даана	көлөмү, сом менен	саны, даана
2012-жылдын 20-майынан 24-майына чейинки аралыктагы көрсөткүчтер (отчеттук мезгил ичинде)						
Абсолюттук мааниде	15 980 706 691,92	51 763	1 475 206 867,99	48 430	14 505 499 823,93	3 333
БТС төлемдөрүндөгү үлүшү (%)	100,0	100,0	9,2	93,6	90,8	6,4
анын ичинде (%)						
БАПБын таза позициялары	0,1	1,4	0,8	1,5	0,0	0,0
БК чыгыш	11,2	7,7	16,6	8,0	10,6	2,8
БК кириш	21,6	39,0	23,1	41,4	21,4	3,4
СФ чыгыш	0,01	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0
СФ кириш	0,1	1,7	1,1	1,8	0,0	0,0
Откон ай үчүн орточо жумалық көрсөткүчтөрү						
Абсолюттук мааниде	16 178 456 666,03	49 572	1 616 304 722,52	46 305	14 562 151 943,52	3 267
Отчёттук мезгил ичиндеги көрсөткүчтөрдүн откон ай үчүн орточо жумалық көрсөткүчтөрдүн четтеши						
Абсолюттук мааниде	-197 749 974,11	2 191	-141 097 854,53	2 125	-56 652 119,59	66
%	-1,2	4,4	-8,7	4,6	-0,4	2,0

«ЭлКарт» улуттук төлөм системасынын көрсөткүчтөр

карат абал боюнча	17.05.2013	24.05.2013
Жүгүртүүдөгү карталардын саны (кайра чыгарылгандарын эске албаганда)	199 795	201 275
Бардыгы болуп, pos-терминалдардын саны, - банктарда - соода түйүндөрүндө	1046 785 261	1046 785 261
Банкоматтардын саны	272	272

ЖУМАЛЫҚ БАЯНДАМА (20.05.13 – 24.05.13)

Улуттук банктын ноталар аукциондору (млн сом)

	14.05.13	21.05.13	Өсүш
Спрос	905,0	846,0	-59,0
Продажа	800,0	846,0	46,0
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 7-дневным	-	-	-
- по 14-дневным	-	-	-
- по 28-дневным	2,93	2,94	0,01

МКВ аукциондору (млн сом)

	15.05.13	22.05.13	Өсүш
Спрос	299,6	130,5	-169,1
Продажа	234,0	90,0	-144,0
Доразмещение	-	-	-
Средневзвешенная доходность, в %:			
- по 3-месячным	5,05	-	-5,05
- по 6-месячным	-	6,50	6,50
- по 12-месячным	10,33	-	-10,33

ЖУМАЛЫК БАЯНДАМА (20.05.13 – 24.05.13)

**Иштеп жаткан коммерциялык банктардагы депозиттер көлөмү
(млн сом)**

	17.05.13	24.05.13	Өсүш
Бардыгы	55 174,9	54 114,0	-1 060,9
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы кредиттер	27 778,1	27 340,6	-437,5
- чет өлкө валютасындагы кредиттер	27 396,8	26 773,4	-623,4

**Ички банктар аралык кредит рыногу
(млн сом)**

	08.05.13-16.05.13	17.05.13-23.05.13	Өсүш
Операциялардын жалпы көлөмү	31,2	153,6	122,4
анын ичинде:			
- РЕПО бүтүмдер	31,2	153,6	122,4
- улуттук валютадагы кредиттер	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер	-	-	-
Пайыздык чендердин орточо салмактанып алынган денгээли, % менен:			
- РЕПО бүтүмдер боюнча	3,50	3,20	-0,30
- улуттук валютадагы кредиттер боюнча	-	-	-
- чет өлкө валютасындагы кредиттер боюнча	-	-	-

**Акча базасы
(млн сом)**

	17.05.13	24.05.13	Өсүш
Бардыгы	65 244,9	64 755,6	-489,3
анын ичинде:			
- банктардан тышкаркы акчалар (МО)	56 080,7	55 791,6	-289,2
- коммерциялык банктардын камдары (резерв)	9 164,2	8 964,0	-200,2

**Иштеп жаткан коммерциялык банктардын кредиттеринин көлөмү
(млн сом)**

	17.05.13	24.05.13	Өсүш
Бардыгы	44 755,1	45 009,2	254,2
анын ичинде:			
- улуттук валютадагы кредиттер	21 365,1	21 604,0	238,9

**Банктар аралык валюта тооруктары
(млн сом)**

	13.05.13-17.05.13	20.05.13-24.05.13	Өсүш
Бүтүмдердүн жалпы көлөмү	16,30	29,65	13,35
анын ичинде:			
- банктар аралык бүтүмдер	16,30	29,65	13,35
- Улуттук банктын сатуусу	-	-	-
- Улуттук банктын сатып алуусу	-	-	-
Улуттук банк тарабынан коммерциялык банктар менен келишилген СВОП операциялары	-	-	-
Коммерциялык банктар ортосундагы СВОП операциялары	1,19	0,53	-0,67
			Өсүш
АКШ долларынын эсептик курсу(мезгил акырына карата)	48,2320	48,2887	0,12%

**Улуттук банктын операциялары
(млн сом)**

	13.05.13-17.05.13	20.05.13-24.05.13	Өсүш
РЕПО шарттарында МКВ(ж) сатуу	-	-	-
Баалуу кагаз сатып алуу	100,2	20,0	-80,21
Мурда келишилген РЕПО бүтүмдерүү боюнча кайтара сатып алуу	-	-	-
“Овернайт” кредиттери	300,0	520,0	220,0
Ички кредиттер	-	-	-

**УЧЕТНАЯ СТАВКА НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
С 22 МАЯ ПО 28 МАЯ 2013 ГОДА СОСТАВЛЯЕТ 2.97%**

Код по ИСО 4217	
буквенный	цифровой
AUD	036
AZN	944
GBR	826
AMD	051
AFN	971
BYR	974
BGN	975
BRL	986
HUF	348
KRW	410
GEL	981
DKK	208
AED	784
EUR	978
INR	356
IRR	364
KZT	398
CAD	124
CNY	156
KWD	414
LVL	428
LTL	440
MYR	458
MDL	498
MNT	496
TRY	949
NZD	554
TWD	901
TMT	934
NOK	578
PKR	586
PLN	985
RUB	643
XDR	960
TJS	972
UZS	860
UAH	980
CZK	203
JPY	392

**Официальные курсы иностранных
валют по отношению
к кыргызскому сому**

дата*	USD	EUR	RUB	KZT
06.05.13	48,1346	63,1863	1,5506	0,3186
07.05.13	48,1300	63,0960	1,5484	0,3187
08.05.13	48,1333	62,9559	1,5487	0,3187
09.05.13	48,1289	63,1523	1,5484	0,3188
10.05.13	48,1289	63,1523	1,5484	0,3188
11.05.13	48,1289	63,1523	1,5484	0,3188
12.05.13	48,1289	63,1523	1,5484	0,3188
13.05.13	48,1289	63,1523	1,5484	0,3188
14.05.13	48,1300	62,4270	1,5339	0,3185
15.05.13	48,1300	62,5834	1,5388	0,3185
16.05.13	48,1445	62,1281	1,5319	0,3184
17.05.13	48,2320	62,0288	1,5352	0,3192
18.05.13	48,2827	62,1036	1,5380	0,3199
19.05.13	48,2827	62,1036	1,5380	0,3199
20.05.13	48,2827	62,1036	1,5380	0,3199
21.05.13	48,2900	62,1589	1,5408	0,3199

* - курсы действуют с указанной даты
С 01.01.2012 г. официальные курсы евро, российского рубля и казахского тенге определяются на
ежедневной основе

Наименование валюты	Курс (к кыргызскому сому)
1 австралийский доллар	47,0056
1 азербайджанский манат	61,5301
1 английский фунт стерлингов	73,5225
10 армянских драм	1,1587
1 афганский афгани	0,9033
100 белорусских рублей	0,5563
1 болгарский лев	31,7534
1 бразильский реал	23,8157
10 венгерских форинтов	2,1286
1 вона Республики Корея/южно-корейский вон	0,0432
1 грузинский лари	29,4658
1 датская корона	8,3333
1 дирхам ОАЭ	13,1453
1 индийская рупия	0,8796
10 иранских риалов	0,0393
1 канадский доллар	47,1005
1 китайский юань Жэньминьби	7,8620
1 кувейтский динар	168,7321
1 латвийский лат	88,8366
1 литовский лит	17,9908
1 малайзийский ринггит	15,9771
1 молдавский лей	3,9233
1 монгольский тугрик	0,0336
1 новая турецкая лира	26,2913
1 новозеландский доллар	39,1017
1 новый тайваньский доллар	1,6090
1 новый туркменский манат	16,9413
1 норвежская крона	8,2518
1 пакистанская рупия	0,4907
1 польский злотый	14,8437
1 сор	71,9837
1 сингапурский доллар	38,4309
1 таджикский сомони	10,1483
1 узбекский сум	0,0233
1 украинская гривна	6,0406
1 чешская крона	2,3875
1 шведская крона	7,2350
1 швейцарский франк	49,9485
10 японских юен	4,7048

**СООБЩЕНИЕ
о результатах аукционов нот НБКР**

Номер эмиссии	(тыс.сом)
Дата эмиссии	BD004130619
Срок обращения, дней	22.05.2013
Объявленный объем эмиссии	28
Размещенный объем эмиссии	900 000
в т. ч. среди заявок:	846 000
- собственных	
- клиентских	396 000
Объем спроса	450 000
Количество участников	846 000
Фактическая сумма оплаты	6
Цены (сом)	844 072.33
максимальная	
средневзвешенная	9 979
отсечения	9 977.21
Средневзвешенная доходность (%)	9 976.72
Эффективная годовая доходность (%)	2.94
Дата погашения	2.98
Дата погашения	19.06.2013

Управление денежно-кредитных операций
Отдел рефинансирования и размещения ценных бумаг НБКР тел: 66-90-43
Национальный банк Кыргызской Республики сообщает об итогах очередных аукционов по продаже нот НБКР, состоявшихся 14.05.2013 г.

**Национальный банк извещает об итогах
очередных аукционов по продаже ГКВ,
состоявшихся 23.05.2013 г.**

	6 - мес.
Номер эмиссии	GD026131125
Дата эмиссии	27.05.2013
Срок обращения, дней	182
Объявленный объем эмиссии	90 000,00
Размещено по номиналу	90 000,0
в т.ч. среди заявок:	
-конкурентных	88 800,00
-неконкурентных	1 200,00
Размещено по факту	87 140,17
Объем спроса	130 500,0
Количество участников	3
Цены ГКВ (сом)	
Максимальная	96,87
Средневзвешенная	96,82
Отсечение	96,82
Средневзвешенная доходность (%)	6,50
Эффективная годовая доходность (%)	6,60
Дата погашения	25.11.2013

И. о. начальника ОР и РЦБ
Отдел рефинансирования и размещения ценных бумаг НБКР
тел. +996 (312) 66-90-42

Аширов А.Б.

**КУРСЫ ВАЛЮТ НА НАЛИЧНОМ ВАЛЮТНОМ РЫНКЕ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ
ЗА 20. 05. 2013 НА 10:00**

БАНКИ	сом / 1 доллар США		сом / 1 евро		сом / 1 российский рубль		сом / 1 казахский тенге		сом / 1 узбекский сум	
	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа
ОАО "Айыл Банк"	48,1500	48,3000	62,0000	62,7000	1,5200	1,5500	0,3180	0,3200		
ОАО "Акылинвестбанк"	48,1500	48,2700	62,2000	62,8000	1,5300	1,5420	0,3140	0,3205		
КИКБ	48,1000	48,3000	61,1000	63,3000	1,5250	1,5550	0,3130	0,3200		
ОАО "ЮниКредит Банк"	48,1000	48,2500	62,0000	62,8000	1,5200	1,5400	0,3140	0,3220		
ЗАО "Банк Азии"	47,9000	48,3000	61,0000	63,0000	1,5200	1,5700	0,3000	0,3300		
ОАО Российско-Кыргызский "Аманбанк"	48,0000	48,4000	61,5000	63,5000						
ОАО "Залкар Банк"	48,1000	48,3000	62,2000	63,0000	1,5250	1,5450	0,3140	0,3200		
ОАО "Банк Бакай"	48,1000	48,2500	62,2000	62,8000	1,5300	1,5400	0,3150	0,3200		
ЗАО "БТА Банк"	48,0500	48,3500	61,9000	62,9000	1,5250	1,5550	0,3150	0,3230		
ЗАО "Демир Кыргыз Инт. банк"	48,1000	48,2500	62,1500	63,0500	1,5100	1,5510	0,3172	0,3206		
ОАО "Дос-Кредобанк"	48,1000	48,3000	62,0000	62,9000	1,5200	1,5500	0,3150	0,3230		
ЗАО МФБ "Бай Тушум"	48,1500	48,2700	62,0000	62,8000	1,5270	1,5400	0,3050	0,3200		
ОАО ИБ "Иссык-Куль"	48,1500	48,3000	62,0000	63,0000	1,5250	1,5550	0,3000	0,3200		
ОАО "Казкоммерцбанк Кыргызстан"	48,0500	48,3500	61,8000	62,9000	1,4500	1,5550	0,3000	0,3210		
ОАО "КыргызКредитБанк"	48,1000	48,3000	61,8000	63,0000	1,5200	1,5500	0,3140	0,3200		
ОАО "Коммерческий банк КЫРГЫЗТАН"	48,0500	48,2500	62,0000	63,0000	1,5200	1,5450	0,3130	0,3190		
ЗАО "Манас Банк"	48,1000	48,3000	62,0000	63,0000	1,5250	1,5450	0,3160	0,3210		
ОАО "РСК Банк"	48,1000	48,3000	62,0000	62,9000	1,5300	1,5550	0,3170	0,3220		
ЗАО АКБ "Толубай"	48,1000	48,3000	62,2000	62,9000	1,5300	1,5500	0,3100	0,3200		
ОАО "ФинансКредитБанк КАБ"	48,0500	48,2800	62,1000	63,1000	1,5250	1,5550	0,3140	0,3200		
ОАО "Халык Банк Кыргызстан"	48,0000	48,3000	61,6500	62,9500	1,5205	1,5520	0,3165	0,3230		
ОАО "ЭкоИсламикБанк"	48,1500	48,3000	62,0000	62,7000	1,5200	1,5500	0,3170	0,3200		
Бишкекский филиал НБ Пакистана	48,0500	48,3000	62,0000	62,8000						
	1 английский фунт		1 швейцарский франк		10 японских йен					
	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа				
ОАО "Казкоммерцбанк Кыргызстан"	67,7700	76,8800								
ОАО "Банк Бакай"	72,0000	77,0000								
ЗАО "Демир Кыргыз Инт. банк"	70,2300	74,1000	46,8200	50,9300						
ОАО "Коммерческий банк КЫРГЫЗТАН"										
ОБМЕННЫЕ БЮРО*	сом / 1 доллар США		сом / 1 евро		сом / 1 российский рубль		сом / 1 казахский тенге		сом / 1 узбекский сум	
	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа	покупка	продажа
г. Бишкек **	48,1450	48,2600	62,3250	62,8000	1,5313	1,5408	0,3176	0,3195		
ОсОО "Колибри"	48,1500	48,2500	62,4000	62,7000	1,5300	1,5400	0,3180	0,3195	0,0100	0,0500
г. Ош***	48,1100	48,2700	61,6200	62,8200	1,5270	1,5430	0,3094	0,3236	0,0160	0,0180
г. Джалаал-Абао****	48,1000	48,2500	61,5000	62,0000	1,5300	1,5400	0,3100	0,3250	0,0170	0,0180
г. Каракол****	48,2000	48,4000	61,2000	62,5000	1,5300	1,5400	0,3100	0,3180		
г. Чолпон-Ата****	48,1500	48,4000	61,1500	62,8500	1,5200	1,5400	0,3100	0,3200		
г. Талас	48,0000	48,3000	61,5000	62,5000	1,5000	1,5200	0,3174	0,3194		
г. Нарын	48,2000	48,3000	60,9300	63,0300	1,5200	1,5500	0,3000	0,3200		
г. Баткен	48,1000	48,2000	60,0000	63,0000	1,5200	1,5300				

* По обменным бюро курс покупки доллара США указан самый высокий, а курс продажи - самый низкий.

По остальным валютам, а также по данным г. Чолпон-Ата и ОсОО "Колибри" указываются средние курсы.

** Информация по г. Бишкек содержит данные обменных бюро, находящихся в районе пересечения улиц Московской и Советской.

Информация ОсОО "Колибри" содержит данные обменных бюро, находящихся на ул. Киевской, Московской, Манаса и Оиском рынке